

Hrozí světová potravinová krize

svobodny-svet.cz/hrozi-svetova-potravinova-krize

26. února 2023

LUKÁŠ KOVANDA

Varují OSN, Světová banka i Mezinárodní měnový fond. Prázdnými regály v Británii může jenom začínat, v Česku ovoce a zelenina ale asi „jenom“ dále zdraží.

V Británii je v těchto dnech složitější – a dražší – dodržovat zdravý jídelníček. **Jeho klíčová složka – zelenina a ovoce – jsou totiž obtížně dostupné**, v řadě případů dokonce na příděl. Především se pro omezení nákupů některých druhů ovoce a zeleniny rozhodl řetězec Tesco. Navázal tak na dřívější krok konkurentů Aldi, Morrisons či Asda. Důvodem je nedostatek ovoce a zeleniny, bezprostředně způsobený chladným počasím na jihu Španělska a na severu Afriky.

Jak Tesco, tak Aldi i Asda zapovídají, aby si zákazník koupil více než tři kusy rajčat nebo okurek. Morrisons počet omezil dokonce jen na dva kusy na zákazníka. Asdi a Morrisons však na příděl mají větší

okruh ovoce či zeleniny, včetně salátu, brokolice, kvěťáku nebo malin.

Británie je na dodávkách ovoce a zeleniny ze zahraničí závislejší než v minulosti, protože domácí produkce trpí kvůli nedostatku vhodné pracovní síly – důsledku brexitu – a kvůli vyšším cenám energií a hnojiv, což je zase důsledek především války na Ukrajině a souvisejících sankcí.

V podobných potížích jako britské řetězce se ovšem ocitají také ty irské. Nedostatek ovoce a zeleniny má vsutku mezinárodní přesah. A netýká se jen ovoce a zeleniny.

Před globální potravinou krizí varuje OSN, Mezinárodní měnový fond, Světová banka či Světová obchodní organizace. Ve zhruba dva týdny starém společném stanovisku ([zde](#)) upozorňují, že po desetiletích zlepšování celosvětového zásobování potravinami se nyní situace zhoršuje, a to v důsledku narušení mezinárodních dodavatelsko-odběratelských řetězců, klimatické změny, covidové pandemie, globálního růstu úrokových sazeb a války na Ukrajině.

Dostupnost hnojiv je podle stanoviska daných institucí v důsledku třeba právě války na Ukrajině nejnižší za patnáct let, což znamená, že hnojiva jsou v poměru k cenám potravin nejdražší právě od let 2007 a 2008. Přitom tehdejší globální potravinová krize vedla k politickým otřesům v desítkách zemí zejména rozvojového světa.

Drahá hnojiva ale trápí také třeba zemědělce na severu Afriky, kteří dodávají například právě do britských řetězců. Takže to, že britské nebo irské regály zejí prázdnotou, pramení také právě i z hnojivové drahoty. Výroba hnojiv je náročná na plyn, který loni v důsledku války na Ukrajině rekordně zdražil. Důležitým producentem hnojiv je pak Rusko, takže válka a sankce, způsobující rostoucí izolaci Ruska od podstatné části světa, vedou k nízké dostupnosti hnojiv v severní Africe – a nakonec i prázdňným regálům v Londýně nebo Dublinu – více způsoby.

Ve většině zemí EU, včetně Česka, je zatím situace se zásobováním ovocem a zeleninou lepší než v Británii. **Je však třeba počítat se zdražováním.** Třeba českým ovocnářům a zelinářům nadále rostou mzdové náklady, navíc energetická dražota sice zmírnila, ale ceny energií stále zůstávají na vícenásobcích cen před válkou a jen tak dolů nepůjdou. Letos také začínají platit nová pravidla Společné zemědělské politiky EU, která kladou na zemědělce větší nároky například v oblasti ochrany životního prostředí nebo boje s klimatickou změnou. Světová potravinová krize tak v Česku nemusí vést k prázdným regálům, ale bude nejspíše podílet na tom, že si zákazník zase o něco více připlatí.

| LUKÁŠ KOVANDA

■ ■ ■ ■ ■ (5 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena **zde**.

